

господарювання; кредитування за рахунок коштів бюджету; повну або часткову компенсацію відсотків за кредитами. Проте, активне втручання держави в інвестиційні процеси не зовсім виправдане. З одного боку, в умовах обмеженості бюджетних ресурсів й високої суспільної затребуваності збільшення видатків соціального характеру держава не має змоги направляти на підтримку інвестиційної діяльності значні обсяги фінансових ресурсів. З іншого боку, в умовах відсутності передумов для об'єктивного та неупередженого розподілу виділених коштів на реалізацію інвестиційних проектів (реальної боротьби з корупцією, протидії лобізму тощо) очікувати високої ефективності від прямого бюджетного стимулювання інвестицій не варто. Реалістичність цих висновків підтверджують результати діяльності Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами, керівництво якого було звинувачене у розкраданні та нецільовому використанні коштів, виділених державою на реалізацію стратегічних інвестиційних проектів [3].

Натомість непрямі фіскально-бюджетні методи стимулювання інвестицій в поєднанні з формуванням сприятливого інституційно-правового середовища здатні суттєво активізувати інвестиційні процеси в Україні. Зауважимо, що останні новації вітчизняного законодавства засвідчують, в Україні взято курс на впровадження стратегії непрямого регулювання інвестицій. Зокрема, притоку інвестицій в інноваційні галузі економіки сприятиме надання інвестиційних податкових пільг технологічним паркам, а також ініціативи щодо надання податкових канікул для новостворених суб'єктів малого бізнесу. Водночас, впродовж останніх років одним із найбільш дієвих інструментів активізації соціально важливих інвестицій є діяльність Державного фонду регіонального розвитку, спрямованого на надання фінансової підтримки реалізації проектів розвитку в об'єднаних територіальних громадах [4].

Отже, важливим чинником, який стримує інвестиційну діяльність в Україні, є захист прав інвесторів. Прийняття правових норм, спрямованих на протидію злочинному захопленню підприємств та посилення відповідальності за таку діяльність, хоча й не має прямого відношення до регулювання інвестиційних процесів, все ж формує необхідне середовище для посилення інвестиційної діяльності підприємств. Важливу роль в поліпшенні бізнес-клімату, як умови активізації інвестицій, відіграє дерегуляція підприємницької діяльності. Скорочення видів ліцензування господарської діяльності, спрощення процедури

отримання дозволів, на наш погляд, матиме позитивний вплив на збільшення обсягів інвестицій в економіку країни.

Література

1. Ложкін назвав необхідну суму інвестицій для відновлення економіки України LB.ua. – 2016. – 29 серпня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukr.lb.ua/politics/2016/08/29/343858_lozhkin_nazvav_neobhidnu_sumu.html

2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

3. Державний фонд регіонального розвитку – інструмент, через який держава формує регіональну політику, – Геннадій Зубко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/2356>

Денис ЗАПИСНИЙ

Класичний приватний університет, Україна

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

В контексті реалізації розпочатої в Україні адміністративної реформи пріоритетного значення набувають питання покращення якості послуг, які надаються громадянам органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Система надання адміністративних послуг, яка функціонує сьогодні в Україні, не в повній мірі задовольняє потреби громадян.

У зв'язку з цим, одним з пріоритетних напрямів модернізації державної служби та реалізації адміністративної реформи в Україні можна визначити питання удосконалення якості надання громадянам адміністративних послуг, зокрема шляхом підвищення кваліфікації та створення належних умов для безперервного професійного навчання державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування, узагальнення та поширення кращих практик (вітчизняних та зарубіжних) щодо різних аспектів надання адміністративних послуг, а також розробку і впровадження у вітчизняну

практику відповідних наукових розробок з цього питання.

Поняття «послуги» виражає певну категорію, яка вказує на взаємодію між суб'єктом, що пропонує і надає послуги об'єкту, який їх потребує. Як зазначають деякі вчені, «послуги, що надаються громадянам», можна розглядати як в контексті розгляду послуг державних, що надаються безпосередньо органами державної влади та можуть бути віднесені до управлінських послуг суспільству з боку держави [1].

Надання державних послуг безпосередньо пов'язано з діяльністю органів державної влади, їх функціональна спрямованість і перелік залежить від відповідного нормативно-законодавчого закріплення. Видається доцільним і виділення послуг, які надаються населенню органами місцевого самоврядування та комунальними підприємствами та можуть називатися муніципальними послугами, які відрізняються від державних тим, що пов'язані із вирішенням питань і задоволенням потреб, які перебувають у площині безпосередньо муніципального підпорядкування [7].

У сучасному суспільстві існує також потреба у нормативно-юридичному оформленні, реєстрації і супроводі діяльності нових організацій, рухів, груп. Така потреба реалізується за допомогою надання з боку державних органів адміністративних послуг, які надаються громадянам лише з боку органів державної влади і є частиною їх владних повноважень.

Слід наголосити, що послуги безпосередньо відокремлені від матеріального виробництва і мають корисний ефект споживчих вартостей, відповідно задоволення потреб населення. Існують різноманітні види послуг, що надаються громадянам із урахуванням їх потреб і професійних сфер, а саме: медичні, освітні, комунальні, побутові, культурно-просвітницькі, господарчі, побутові, транспортні, виховні, правові, у сферах управління, у сферах довілля, соціального захисту, персональні послуги. Послуга є предметом споживання з боку населення, особистості, але на відміну від товару, фінансів її неможливо виміряти або накопичити [3].

Як зазначають деякі дослідники, процес надання послуг потрібно розглядати як діяльність, яка представлена у корисному ефекті, що спрямована на задоволення суспільних потреб [5].

Соціальні відносини між постачальниками і споживачами послуг регулюються попитом, ринком, що має бути функціонально та

нормативно врегульовано, передусім розмежовано сфери компетенції державних органів, органів місцевого самоврядування, комунальних установ і організацій, приватного і громадського сектора щодо надання послуг населенню, а також визначено їх перелік і класифікацію [2].

Фактором, який суттєво впливає на якість надання послуг населенню, є рівень професіоналізму, володіння суб'єктом надання послуг (індивідуальному або груповому) належними, передусім управлінськими, юридичними, комунікативними знаннями і компетенціями. Своєчасність, доступність і якість надання послуг населенню безпосередньо пов'язана з внутрішньою політикою держави, рівнем її відкритості і демократичності. Важливим критерієм оцінювання якості послуг є рівень задоволення (незадоволення) з боку їх споживачів (громадян України).

Ефективність надання державних послуг населенню безпосередньо пов'язана з управлінськими якостями системи державного управління і державної служби, довірою суспільства до влади та державних органів, їх відкритості і співпраці з громадськістю, передусім у напрямку вироблення державно-управлінських рішень та механізму контролю за їх виконанням.

У цьому аспекті актуальним завданням є створення електронного реєстру з переліком визначених державних послуг, їх регламентацією відповідно до потреб громадян, правилами надання, а також налагодження зворотного зв'язку щодо оцінки рівня задоволення населенням відповідними результатами та якістю надання послуг [4].

Якість надання адміністративних послуг має оцінюватися за наступними критеріями: перелік і стандарти послуг мають бути сформульованими і чітко законодавчо регламентованими; має бути визначена теоретико-методологічна база і суб'єкти їх надання; мають бути дотриманими законність, відповідальність і професіоналізм визначених суб'єктів надання послуг, забезпечена інформаційна відкритість щодо переліку і правил надання послуг, обґрунтоване ресурсне забезпечення процесу надання послуг, а також ефективне їх використання [6].

Актуальною проблемою на сучасному етапі впровадження адміністративної реформи в Україні є підвищення якості адміністративних послуг, оптимізації ефективності і результативності процесу їх надання, передусім тих, що пов'язані з діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Позитивним

кроком у напрямку покращення системи надання послуг має стати децентралізація і розширення суб'єктної складової надання послуг, а також запровадження конкурентних засад задля можливості суспільством обирати кращих у системі надання послуг. Інтереси і потреби громадян мають бути пріоритетними у процесі визначення та надання послуг з боку як органів державної влади, так і органів місцевого самоврядування.

Література

1. Енциклопедія державного управління / Т.8. Під редакцією Ю.В. Ковбасюка. – Київ, НАДУ при Президентіві України, 2011. Том 6 «Державна служба» під редакцією Серьогіна С.М., Сороко В.М., 2011, 524 с.
2. Малиновський В. Сучасний стан і перспективи реформування публічної адміністрації в Україні / В. Малиновський // Вісник державної служби України. – 2009. – № 3. – С. 21–25.
3. Сороко В.М. Надання публічних послуг органами державної влади/ В.М.Сороко. – К., 2008.
4. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні : монографія / В. В. Тертичка. – К. : Основи, 2002. – 750 с.
5. Тимошук В.П. Оцінка якості адміністративних послуг /В.П.Тимошук, А.В.Кірмач. – К.:Факт, 2005.
6. Толкованов В. Добре врядування та інструменти його забезпечення на місцевому і регіональному рівнях: вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія / В. Толкованов. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. – 264 с.
7. Шаров Ю.П. Муніципальні послуги: шлях до високої якості: моногр./Ю.П.Шаров, Д.В.Сухінін. – Мелітополь: Видавн. Будинок ММД, 2008.

Олександра ЗУБКОВА

Тернопільський національний економічний університет, Україна

КООПЕРОВАНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ ПІДПРИЄМСТВАМИ РЕГІОНІВ В СФЕРІ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

Аграрний бізнес забезпечується великою кількістю підприємств, організацій і установ, об'єднаних в одну складну економічну систему. Між ними виникають виробничі зв'язки, що об'єднують виробників за

інтересами. Ці зв'язки є різноманітними та можуть пов'язуватися за технологією і організацією виробництва, обміном і споживанням продукції, наданням послуг і консультацій та ін. Доведено, що найкращий ефект вони дають на засадах кооперації.

"Кооперація" – (лат. "соорего", тобто "співробітництво", "співпраця") завжди в тій чи іншій формі була притаманна сільському господарству в усьому світі. Це зумовлено переважно складним і особливим характером сільськогосподарської праці на землі, практичною потребою селянської співпраці [2].

Становлення економіки незалежної України, її входження в ринкову економіку об'єктивно сприяють відновленню кооперованих зв'язків господарювання. Законодавчо це частково закріплено Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію» [1]. Як свідчать публікації останніх років, в науковому середовищі відновились дослідження економічних, організаційних та, що дуже важливо, правових засад кооперації за нових умов розвитку економіки України. При цьому необхідно відзначити такий важливий фактор: в сучасних умовах йдеться переважно про кооперацію в сільському господарстві. Це зумовлено, по-перше, особливим значенням кооперації саме в цій природно і економічно складній сфері господарювання (об'єктивні причини), а, по-друге, фактом проведення земельної та аграрної реформ.

Кооперативні зв'язки не приводять до стійкого взаємозв'язку між галузями, сферами, а також їхньої зацікавленості в досягненні кінцевого результату. Кооперативні зв'язки лише сприяють зближенню різних галузей і сфер у рішенні загальних виробничо господарських проблем. Агропромисловий комплекс (АПК) є складною системою, у якій всі стадії господарсько-технологічного ланцюга від виробництва сільськогосподарської сировини до виробництва готової продукції розбиті на окремі ланки й роз'єднані між різними галузями, сферами [3]. Внаслідок цього практично в кожній галузі, що розвивається самостійно, склались специфічні механізми ціноутворення, формування й розподілу прибутку, галузевого управління, організаційно-економічних відносин із суміжними галузями, сферами, і т.д. Проблема може бути частково розв'язана через налагодження міжрегіональних кооперативних зв'язків підприємств що входять до складу АПК.

Важливим фактором підвищення ефективності виробництва при об'єднанні підприємств АПК у кооперовані системи зв'язків є перспектива організації широкого інформаційного обміну, що дасть змогу чітко